Nº. 3164

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden* enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 29 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 28 September.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal begint van daag hare beraadslagingen over het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede. Die diskussiën kunnen kort zijn. Want het adres, dat een warme weerklank geeft op de troonrede, is desniettegenstaande met zoo veel voorbehoud gesteld, dat de Kamer zich tot niets bindt, dan tot een ijverig onderzoek van al hetgeen haar is of zal worden voorgedragen. Daartegen kan niemand bezwaar hebben, tot welke partij hij ook behoort, en welke belangen hij ook voorstaat of bestrijdt. Daarop wordt zelfs geen uitzondering gemaakt, als het adres uitdrukkelijk verklaart, dat de Kamer tot de afschaffing der slavernij in 's rijks west-indische koloniën komen wil. Er zal toch wel niemand zijn, die zich daartegen verzet; te minder omdat dat adres, met die verklaring op te nemen, zich hoegenaamd niet uitlaat over de regerings-voorstellen daaromtrent, welke een ieder kan aannemen of verwerpen, naar gelang hij zulks zal nuttig oordeelen.

Het adres is alzoo ingerigt gelijk wij 't, in den regel, verlangen. Algemeene beraadslagingen, die niet een bepaaldelijk omschreven belang tot onderwerp hebben, maar *de omni scibili et de quibusdam aliis* handelen, zijn ons altijd eer schadelijk dan voordeelig voorgekomen. En wij het ontwerp-adres die niet uitlokt, maar veeleer afsnijdt, zoo vinden wij daarin eene reden te meer om het goed te keuren.

Intusschen staan wij er geen borg voor, dat niet ter gelegenheid van dit adres velerlei quæstiën worden op het tapijt gebragt. Er zijn altijd liefhebbers voor algemeene beschouwingen, die in de lucht zweven en zelden op den aardbodem te regt komen. Daartegen is niets te doen, dan geduld te gebruiken.

Intusschen, met dit te stellen willen wij 't niet afkeuren, dat, ter gelegenheid van het adres aan de Regering, inlichtingen worden gevraagd omtrent bijzondere aangelegenheden.

Zoo, b. v., is de gelegenheid geschikt, om, bij 't ministerie eenige inlichtingen in te winnen omtrent zijne politiek. Zulks kan niet overbodig worden geacht. De toestand toch van 't kabinet is dusdanig, dat zoomin op zijne beginselen als op het personeel rekening kan worden gemaakt.

Het personeel. Men weet immers, dat de heer van Rappard stellig aftreedt. En van den minister van Justitie is het bekend, dat hij zijne demissie heeft genomen, toen de wet op het onderwijs bij amendement werd gewijzigd in den zin der wet-van Reenen, tegen welke wet-van Reenen hij heeft gepetitionneerd, en dit ministerie zamengesteld. Nu is, wel is waar, later gemeld, dat Z. M. het ontslag van den heer v. d. Brugghen niet heeft aangenomen. Maar de vraag is, of de minister van Justitie zijne portefeuille heeft behouden, met de bedoeling om in het kabinet te blijven, dan wel met het voornemen om de zaken slechts gaande te houden, totdat de heer van Rappard zal aftreden, ten einde gezamenlijk heen te gaan. Het is van belang dat te weten. Want weldra komen de beraadslagingen over de begrooting voor 1858, en de Kamer heeft zoowel als het land regt kennis te dragen van het personeel, waaraan de besteding van 's lands gelden wordt toevertrouwd.

De beginselen. Het ministerie is opgetreden met een speciaal mandaat. Wij behoeven niet uit te weiden over de vreemdsoortige wijze, waarop dat mandaat is vervuld ten schade der petitionnarissen en tot ergernis van velen, die niet dan met leede oogen getuigen zijn van het spelen met kerkelijke hartstogten tot politieke doeleinden. Dan, hoe 't zij, die zaak is afgeloopen. En er begint alzoo, na die krisis, als eene nieuwe orde van zaken. Wat is daarin de politiek van het ministerie? Dat is een raadsel. En men heeft des te meer reden op eene verklaring daaromtrent aan te dringen, dewijl het plan blijkbaar is, om als de begrooting er mogt worden doorgehaald, dan ten minste een of meerdere van de thans aanwezige ministers door anderen te vervangen.

Want als de minister van Binnenlandsche Zaken aftreedt, en met hem welligt, om niet te zeggen vermoedelijk, de minister van Justitie, dan zijn twee der drie hoofdpersonen uit het ministerie verdwenen. Men zal de *vakatures* aanvullen, zegt het *Zondagsblad.* Natuurlijk in de vreesachtige berekening, die bij onze Regering schijnt voor te zitten, en die, in plaats van in eene openbare diskussie kracht te zoeken, zich van uitvlugten bedient, om het leven te rekken. In die berekening blijft de heer van Rappard waarschijnlijk tot na de beraadslaging over de begrooting, opdat het nieuwe kabinet voor een jaar de handen vrij zou hebben. Wij willen aannemen dat het zoo gebeurt. Zal men na de vernieuwing van een deel der ministers nog hetzelfde kabinet hebben, dat wij thans bezitten? Men kan daarop bevestigend antwoorden, slechts in geval de heer Vrolik optreedt als de hoofdman. Zoo ja; dan is 't noodig van den heer Vrolik te vernemen, welke zijne politiek is. Zoo neen, dan bevindt de Kamer zich in de volslagendste onzekerheid, waarin zij ooit heeft verkeerd.

En nu moge men de konstitutionneele beginselen hier rekken en ginds inkrimpen zoo veel men wil, nooit zal men er in slagen zulk een toestand bevredigend af te schilderen voor vertegenwoordigers, die eene begrooting van 73 millioen hebben goed te keuren, zonder te weten door wie en naar welke beginselen zij zullen worden verbruikt.

Wij meenen derhalve dat het noodzakelijk is, daaromtrent bij de Regering inlichtingen te vragen. Wij bekennen intusschen, dat het niet volstrekt noodig is zulks bij het adres te doen. Men kan die quæstie ook behandelen bij de algemeene beraadslaging over de begrooting. Het zal intusschen, naar onze overtuiging, nuttiger zijn, die inlichtingen nu in te winnen, omdat de Kamer dan beter zal zijn voorbereid, om bij de behandeling van de begrooting de aangelegenheid met des te meer kennis van zaken en met des te meer vrucht te bespreken.

Wat het vermoeden betreft, als zou het belgische goevernement, bij het afspringen der onderhandelingen over het handelstraktaat met Nederland, geneigd zijn tot herstel der differentiëele regten, zegt de antwerpsche *Précurseur* het volgende:

»Wij begrijpen niet waarom, ingeval tusschen Nederland en het belgische goevernement geen handelstraktaat tot stand kwam, het belgiesch goevernement gedwongen zou zijn de differentiëele regten tegen dat land te herstellen. Indien het goevernement, door slechte raadgeving gedreven, een dergelijk plan koesterde, dan gelooven wij, dat het, door de stem der rede geleid, in tijds zou terugkeeren en geen misstap begaan, waarvan België het eerst de gevolgen zou ondervinden.

»Veronderstel, er was geen handelstraktaat; neem zelfs aan dat het goevernement de differentiëele regten herstelde en nog tot andere beperkende maatregelen zijne toevlugt nam; welk voordeel kan België uit dergelijke kinderachtigheden trekken? De beste van alle politiek — wij komen er rond voor uit, in de volle overtuiging van wel de ware belangen van België te begrijpen — bestaat hierin om aan Nederland het veld vrij te laten, om geen band te sluiten die België te veel aan de welvaart van Nederland hechten en die eindigen zou met ons afhankelijk van Nederland te maken; wij moeten Nederland met liberale hervormingen te gemoet treden.

»*Met of zonder traktaat*, wees verzekerd dat onze katoennijverheid even goed hare produkten aan Nederland verkoopen zal. Indien die nijverheid thans langs *indirekte wegen* aftrek in de nederlandsche koloniën vindt, dan is zij dit geenszins aan de gevolgen van eenige handelsovereenkomst verschuldigd; onze nijverheid legge er zich slechts op toe wel te fabriceeren op ekonomische wijze en in de hoogste perfektie, en de débouchés zullen haar niet ontbreken.

Aan een door de *News of the Churches* openbaar gemaakten brief uit Bombay, door den *Heraut* medegedeeld, ontleenen wij de volgende plaatsen, welker inhoud, om naar eisch gewaardeerd te worden, geene toelichting behoeft:

»De geheele beweging heeft eene bepaalde, duidelijke en gewigtige godsdienstige beteekenis. Zij ontstond onder het voorwendsel van kaste en godsdienst. Het was de vrees van de kasten te verliezen en tot het Christendom gedwongen te worden, die eene zamensmelting heeft teweeg gebragt van de Hindoes en Mohammedanen in het leger, en ongetwijfeld werden honderden, die niets van de staatkundige bedoelingen der aanvoerders wisten, en er geheel onverschillig voor waren, door godsdienstdweepzucht in den maalstroom des oproers medegesleept. Met de laatste mail ontvingen wij hier een verslag van de *speech* (rede) van lord Ellenborough in het Huis der Lords, over de ontbinding van het regiment, dat de Enfieldgeweren en patroonen weigerde. Te dien tijde had men van den algemeenen opstand in Engeland nog niets vernomen; doch enkel en alleen naar aanleiding van den wederstand van dit ééne regiment, had de graaf van Ellenborough, elke inlating met de godsdienst in Indië afkeurende, gezegd, dat indien de Goeverneur-generaal van Indië inderdaad aanzienlijke bijdragen aan zendelingsgenootschappen had geschonken, hij (de Goeverneur) behoorde te worden teruggeroepen. Ook de markies van Landsdowne stemde hiermede in. Over het algemeen zijn het vreeselijke omwentelingen, die aan staatkundige mannen moeten leeren hoe zij hebben te handelen. Hun blik is zoo strak gerigt op hetgeen *heden* het nuttigst en voordeeligst is, dat de *toekomst* der natiën hun ontgaat. Waarlijk, in plaats van hen *ver* ziende te kunnen noemen, gelooven wij dat er nergens meer kortzigtige menschen bestaan.

»Hier, in Indië, is de overtuiging zeer algemeen, dat wij niet alleen, wat onze godsdienst betreft, ons-zelven in de oogen der inboorlingen hebben verlaagd, maar ook dat wij-zelven de rampen hebben voorbereid, waaronder wij thans gebukt gaan. Onze houding is wankelend en wispelturig geweest, en de inboorlingen hebben gevoeld, dat zij onwaar was, en haar natuurlijk ook als zoodanig gewantrouwd. Met gezochte naauwgezetheid, hoogst ongepaste voorbarigheid en uit kwalijk begrepen politiek, hebben wij onze godsdienstige en maatschappelijke beginselen op den achtergrond geschoven, en als 't ware door sprekende daden aan het volk te kennen gegeven, dat onze godsdienst en onze maatschappelijke beginsels ons onverschillig zijn. En terwijl wij hen op allerlei wijzen van deze waarheid, of liever van deze *on*waarheid zochten te overtuigen, hebben zij ons natuurlijk niet geloofd. Zij kunnen niet gelooven, dat eene groote en magtige natie, gelijk wij zijn, eene godsdienst belijdende, die met geen andere in verbond treedt, en door geleerdheid en kunde van allerlei aard wordt ondersteund, hare godsdienstige en maatschappelijke instellingen zoo weinig op prijs stelt, dat wij in Indië bereid zijn ze op te geven. De Koningin van Engeland is beschermvrouw van verschillende zendelingsgenootschappen, en dit is aan het volk niet onbekend. Het engelsche volk besteedt ontzaggelijk groote sommen aan de prediking van het Evangelie, en ook dit weten de inboorlingen zeer goed; en wanneer wij handelen gelijk wij in onze staatkunde tegenover hen deden, dan gelooven zij, dat wij heirmede verborgen bedoelingen hebben, en slechts onzen tijd afwachten, om hen te dwingen tot het Christendom over te gaan. Ieder inboorling weet, dat de Goeverneur-generaal geen Pantheon heeft, waar Brama, Vishnu en Shiva plaats vinden naast Abraham, Mozes en Christus, en dat de Engelschen als natie wenschen, dat de Hindoes geen afgodendienaars meer blijven mogen, ja dat ieder Europeaan deze afgoden beschouwt als de ergste plagen van Indië, en de grootste hinderpalen voor de beschaving en den vooruitgang van dat land.

»Had nu het engelsche goevernement in de zaak der godsdienst eene eerlijke, verstandige houding ingenomen, zoo zou hierdoor de verleiding van velen door enkele raddraaijers, voorkomen geworden zijn. Wij hadden den inboorlingen moeten zeggen, dat wij, als eene christelijke natie, onze godsdienst hoog schatten, aan haar onze grootheid danken, weten dat zij de eenige goddelijke is, en dat wij in geen geval onze voorregten kunnen opgeven, of aan onze beginsels ontrouw kunnen zijn. Wij hadden hun moeten zeggen, dat de groote hoofdbeginsels onzer godsdienst de tusschenkomst der Regering in de uitbreiding dier godsdienst verbieden, ja

dat zij elken dwang in gewetenszaken afkeurt, dewijl zij niet iets uitwendigs, maar eene algeheele verandering des harten vereischt, iets dat geen dwang ooit zou vermogen te weeg te brengen. Men zou hen kunnen wijzen op zendelingen, die indien zij zulks wenschten, een aantal menschen zouden kunnen doopen, maar die desniettemin na vijftien of twintig jaren arbeids, slechts twintig of veertig leden in hunne kerk tellen.

»En wat nu hebben wij gedaan? Zeer onlangs nog was het gebruikelijk om aan Hindoe-goden en mohammedaansche heiligen op de meest openbare wijze hulde te bewijzen, en in de oogen des volks was deze hulde eene aanbidding. Regimenten met europeesche officieren, ja zelfs europeesche regimenten werden bij bijzondere feestelijke gelegenheden uitgezonden, om als eerewachten bij den een of anderen afzigtelijken afgod te fungiren, ten blijke van britschen eerbied en gunst. Op verscheidene wijzen wordt tot op dezen dag, een dergelijk eerbetoon aan afgoden en afgodsbeelden gebragt. En tot op heden insgelijks, hebben wij dien maatschappelijken vloek van Indië — het kastenstelsel — opgehouden en ondersteund. En hieraan zeer bijzonder, hebben wij de vreeselijke onheilen van den opstand te danken.

»Het Bengaalsche leger is, door eene strikte regeling, zamengesteld uit de drie hoogste kasten in Indië: de Brahminen of priesters, de Ksheitryas of militairen en de Mohammedanen. Dit werd gedaan om de vooroordeelen, die in dit opzigt in Indië bestaan, te gemoet te komen, niettegenstaande het goevernement door allerlei klassen van denkers gewaarschuwd geworden was. Verscheidene jaren geleden gaf kolonel Jacob een vlugschrift in het licht, waarin deze vloek van Indië werd gebrandmerkt als een gevaarlijk element in de zamenstelling van het bengaalsche leger. En de gebeurtenissen van dit jaar hebben schier zijne profetische aanduidingen, en die van verscheidene andere schrijvers verwezenlijkt. Maar kaste is godsdienst in Indië, en de hindoesche godsdienst moet niet alleen geduld, maar door onze magt geschraagd en versterkt worden, en wij moeten Hindoes worden, liever dan met christelijke zelfstandigheid onzen weg te gaan."

Aan Z. M. den Koning is door eene kommissie van leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal aangeboden het door die Kamer vastgestelde Adres van Antwoord op de Troonrede, bij de opening der tegenwoordige zitting.

Z. M. heeft daar op het volgende geantwoord:

Mijne Heeren!

Ik verheug Mij van U de hernieuwde verzekering te mogen ontvangen der ijverige medewerking van de Eerste Kamer tot verdere ontwikkeling van de zedelijke en stoffelijke welvaart des Vaderlands.

Ik verzoek U aan de Kamer Mijnen bijzonderen dank over te brengen voor haar adres van antwoord.

Door het depart. van Koloniën is medegedeeld een overzigt van den handel en de scheepvaart der kolonie Suriname in 1856. De invoer, met inbegrip van dien voor rekening van het goevernement en de invoer door het entrepôt binnen de kolonie, beliep: Van Nederland *f* 1,320,598.81, van N.-Amerika *f* 736,762.78½, van andere vreemde plaatsen *f* 550,978.05, totaal *f* 2,578,339.64½ zijnde *f* 156,976.77 meer dan in 1855. De uitvoer, waaronder die voor rekening van het goevernement, heeft bedragen: Naar Nederland *f* 2,512,450.59; naar Noord-Amerika *f* 886,277.57; naar andere vreemde plaatsen *f* 881,102.38½, Totaal *f* 4,279,830.54½, zijnde *f* 866,205.02 meer dan in het jaar te voren. In 1856 zijn ingeklaard 216 schepen metende 13,096½ lasten, tegen 210 schepen, metende 15,686½ lasten in 1855, en uitgeklaard in 1856 415 schepen, metende 12,943½ lasten, tegen 208 schepen en 14,520½ lasten in het jaar te voren.

Aan het departement van Koloniën heeft men onder het toezigt van den direkteur van het koninklijk Muzeum van zeldzaamheden, den heer van de Kasteele, en den heer van Vollenhoven, referendaris aan het departement van Binnenl. Zaken, een aanvang gemaakt met het ontpakken van de kisten, door den Keizer van Japan aan Z. M. den Koning ten geschenke toegezonden. Men verneemt, dat verscheidene kostbare voorwerpen op de konink. Museums geplaatst zullen worden.

Z. M. heeft goedgevonden aan mr. P. A. Voorendonk te Rotterdam, vergunning te verleenen tot het oprigten eener maatschappij onder den naam van *Nederlandsche Maatschappij van opklimmende renten*, en zulks overeenkomstig de bij hetzelfde besluit goedgekeurde statuten, alsmede, met intrekking van het besluit van 12 Aug. jl., n°. 78, aan eene kommissie uit de Staten van Groningen belast, voor zoo ver noodig onder voorlichting van den hoofdingenieur van den Waterstaat in het 1ste distrikt, met de voorbereiding van al datgene, wat ter uitvoering van het besluit [illegible] van 24 Julij jl. n°. 4, rakende den aanleg van den spoorweg van Groningen over Winschoten naar de Hannoversche grenzen [illegible] zijn, — magtiging te verleenen om na de gesloten [illegible] der Staten hare werkzaamheden voort te zetten [illegible] eervol ontslagen C. Klaverwijden als notar. te Soeterwoude en J. L. Klaverwijde als prok. bij de arrond.-regtb. te Leyden; en tot notarissen benoemd, te Leyden mr. J. L. Klaverwijden en te Soeterwoude A. J. Rijshouwer; een en ander in te gaan met den 14den Oktober a. s.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 26 September.

De kommissie van redaktie voor het adres van antwoord op de troonrede heeft haar ontwerp, gewijzigd overeenkomstig de in de afdeelingen gemaakte opmerkingen, ter tafel gebragt. De beraadslagingen over dat ontwerp zullen op aanstaanden Maandag, des voormiddags ten elf ure, aanvangen.

Dat ontwerp luidt aldus:

Sire!

1. De Staten-Generaal hebben bij de opening van deze hunne zitting van Uwe Majesteit mogen vernemen, dat het Vaderland zich in een zeer gunstigen toestand bevindt: de Tweede Kamer gevoelt zich daarover verblijd en waardeert dien zegen, geschonken aan Uwer Majesteits Regering.

2. Wanneer goede verstandhouding heerscht met de andere mogendheden; wanneer zee- en landmagt met eer aan hare roeping beantwoorden; wanneer 's rijks oost-indische bezittingen mildelijk vruchten geven en toenemen in welvaart; wanneer handel, scheepvaart en vele takken van nijverheid bevredigende uitkomsten opleveren; wanneer de vaderlandsche bodem, veilig gebleven tegen verwoestende natuurkrachten, een oogst schenkt, die reden geeft tot dankbaarheid — dan, Sire! zijn bijna alle omstandigheden aanwezig, welke eene Regering in staat stellen om den voorspoed en het geluk van een volk te bevorderen, en de Tweede Kamer heeft met erkentelijkheid en vertrouwen de betuiging vernomen, dat het Uwer Majesteits ernstig streven blijft, dien voorspoed en dat geluk naar vermogen te helpen vermeerderen.

3. Ook de Tweede Kamer gevoelt de verpligting, die op haar en op de Natie rust, om den tijd van vrede en voorspoed te gebruiken op eene wijze, die getuigt van dankbaarheid voor groote zegeningen. De afschaffing der slavernij in 's Rijks west-indische koloniën zal, onder andere gelegenheden, er eene voor ons openen om aan dien pligt gehoor te geven en tevens aan de stem der menschelijkheid.

4. Het is echter ook onze pligt, Sire! bij den gunstigen toestand, waarin de schatkist verkeert, te ijveren voor al die verbeteringen in 's Rijks finantiën en in ons stelsel van belastingen, welke bevorderlijk kunnen zijn aan de welvaart van ons volk. Aan de gewigtige maatregelen betrekkelijk de gemeente-finantiën, welke Uwe Majesteit aan onze belangstelling aanbeveelt, zullen wij onze bijzondere aandacht wijden.

5. Uwe Majesteit heeft aan de Staten-Generaal de vernieuwde voordragt aangekondigd van wetsvoorstellen tot bevordering van den aanleg van spoorwegen; tot regeling onzer regterlijke instellingen, met een aantal andere van belangrijken inhoud, welke onafgedaan zijn gebleven; het is ons ernstig voornemen die te onderzoeken met al den spoed, maar ook met al de zorg, welke zoo gewigtige onderwerpen vereischen.

6. Met dankbaarheid, Sire! heeft de Tweede Kamer dat koninklijk woord vernomen, waarin Uwe Majesteit het gevoel uitdrukte eener dubbele behoefte om bij de uitbreiding der stoffelijke welvaart, ook de zedelijke en verstandelijke ontwikkeling van het volk te behartigen. Zoo de menigvuldigheid der onderwerpen, wier behandeling bij voortduring de zamenwerking der wetgevende magt veeeischt, de aanbieding van vele nieuwe wetsvoorstellen gedurende deze nieuwe zitting niet zal gedoogen — wij stellen er prijs op, dat de voldoening aan het voorschrift der Grondwet omtrent het middelbaar en hooger onderwijs intusschen wordt voorbereid en geene andere vertraging zal ondergaan dan welke van tijdsbeperking onafscheidelijk is.

7. Uwe Majesteit heeft bij de Staten-Generaal de herinnering verlevendigd, dat het de roeping is der wetgevende magt het vaderland aan zich te verpligten. De Tweede Kamer wenscht daaraan te beantwoorden met al hare krachten. Waar zelfstandige mannen beraadslagen over de toepassing van betwistbare beginselen van staatsregt en volksbelang, daar is het onvermijdelijk, dat zich verschil van meeningen openbaart. Maar, wanneer het betreft de warme gevoelens voor het dierbare vaderland, waartoe de Staten-Generaal bij het openen dezer zitting door Uwe Majesteit zijn opgewekt, dan, Sire! is er bij ons volkomene overeenstemming, en de Tweede Kamer uit zich met niet minder eenparigheid wanneer zij, gelijk zij doet bij deze plegtige gelegenheid, onder inroeping van Gods zegen over den Koning en Zijn Huis en het volk van Nederland, aan het Hoofd van den Staat hare hulde brengt en de verzekering aanbiedt van hare verknochtheid.

'S GRAVENHAGE, 26 September. Men verneemt nader, dat de heer de Belmont, laatstelijk minister-rezident van Noord-Amerika bij het Ned. Hof, zich naar Noord-Amerika heeft begeven.

— De heer Temple Prime, voormalig attaché bij het amerikaansch gezantschap alhier, is uit de rezidentie naar Noord-Amerika vertrokken.

— De heer Lightenveld, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Nederlanden bij het hof van Frankrijk, is, na een geruimen tijd op zijn buitengoed aan den leidschen straatweg te hebben doorgebragt, naar Parijs teruggekeerd.

— Naar men verneemt bestaat het voornemen bij de Regering, om een voordragt te doen tot wijziging van den accijns op het geslagt, en wel met ingang van 1 Jan. 1858. Middelerwijl is er last gegeven om de werking, welke voortvloeit uit eene vroegere resolutie genomen, te schorsen en *alzoo de verhooging van het tarief buiten toepassing te laten.*

— Men verneemt, dat bij de Regering aan het vroege reeds geuit verlangen er gevolg gegeven, ten aanzien eener centrale kommissie voor de statistiek. Immers moet op de begrooting, die aan de Kamers der Staten-Generaal is onderworpen, reeds eene som tot bezoldiging eener vaste en officieele kommissie zijn voorgesteld. Wij verheugen ons, dat de Regering het nut en het belang van eene degelijke omvattende statistiek inziet. Veel is, vooral in de laatste jaren op dat gebied gedaan, doch veel blijft nog te doen over. Nederland zal dus niet langer ten achter blijven bij de maatregelen, reeds elders van staatswege tot het verzamelen en bewerken van naauwkeurige staathuishoudkundige berekeningen. Niet alleen België heeft sedert lang hierin veel degelijks geleverd, maar ook het in de laatste jaren te dien opzigte zoo zeer vooruit gegane Oostenrijk, in welks hoofdstad nog vóór eenige weken bij gelegenheid van het derde statistiek-kongres op het hooge gewigt eener grondige en eenvormige statistiek is gewezen door geleerden uit alle oorden van Europa zamengevloeid. Naar wij vernemen zal dit kongres, dat zich door eene welwillende medewerking van de zijden veler Regeringen kenmerkte, in 1859 door een vierde gevolgd worden, dat alsdan te Londen zal worden gehouden.

— Het heden ten hove gehouden diner werd bijgewoond door de grootmeesters van 's Konings huis de ministers, de voorzitters van de beide Kamers der Staten-Generaal en onderscheidene leden van de Eerste Kamer.

De hofkapel van het regiment grenadiers en jagers heeft gedurende het diner verschillende stukken uitgevoerd.

GOUDA, 24 Sept. Kaas, door de in de andere week invallende kaasmarkt met geringen aanvoer (ongeveer 20 wagens) fransch goed *f* 21, puike schotsche *f* 22 en puike zomer kaas *f* 24 per 50 kil.

Vee met goeden aanvoer tot hoogere prijzen; alsook Varkens, Schapen echter minder aangevoerd.

HOORN, 25 Sept. Op de markt alhier werden 291 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 60,318 Ned. ℔. Prijs kleine gras *f* 28.50.

WORMERVEER, 23 Sept. De aanvoer van kaas ter markt van heden bedroeg 27 stapels. Hoogste prijzen voor kleine *f* 28¼ en middelbare *f* 33 per 50 Ned. ℔.

Gisteren te Purmerend, aanvoer 170 stapels. Hoogste prijzen voor kleine *f* 28½ en voor middelbare *f* 33 per 50 Ned. ℔.

BLOKZIJL, 23 Sept. De Botermarkt was alhier heden weder bijzonder geanimeerd en de prijzen over het algemeen williger. Voor het Ned. pond werd besteed *f* 1.20, voor het ⅛ vat *f* 23.50 a 23.75; voor het ¼ vat *f* 47 a 48.

ZUTPHEN, 24 Sept. De prijzen van granen, boter en aardappelen, op de heden alhier gehouden markt, waren als volgt: tarwe *f* 11 a 13, rogge *f* 7.65 a 8, boekweit *f* 7.50 a 8.50. Aardappelen *f* 23.50 a 24.50. Boter *f* 1.70 a *f* 2.

BERGEN-OP-ZOOM, 25 September. Men heeft moeijelijk kunnen gelooven, dat binnen het tijdsverloop van één jaar, de bemesting der landen met mosselen zoodanige vlugt zoude genomen hebben, als zulks voor het tegenwoordige het geval is. Dagelijks worden er alhier uit de Oosterschelde 8 a 10 visschers vaartuigen met mosselen aangevoerd en met 70 a 80 karren door de soms uren ver wonende boeren weggehaald, die voor de kar *f* 1 betalen. Voor den landbouw in het algemeen schijnt het wenschelijk, dat door de landbouwers openbaar gemaakt werden de rezultaten, die zij bij ondervinding hebben verkregen van deze bemesting, de juiste wijze waarop zulks geschiedt, de hoeveelheid die verbruikt wordt voor eene bepaalde oppervlakte en de daarmede gepaard gaande kosten als anderzins. (*H.*)

ZALT-BOEMEL, 25 Sept. Op de te Brakel gehouden paardenmarkt stonden ruim 1000 paarden aan de lijn. Er was zeer veel handel, en vonden goeden paarden tot vrij hooge prijzen gretige koopers. Men besteedde van *f* 450 tot *f* 500; terwijl de markt vrij druk, ook door vele buitenlandsche kooplieden, bezocht werd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Sept. Men meldt uit Stuttgardt van den 26en aan den *Moniteur*, dat Keizer Napoleon daar aangekomen is, van den Tzar, den kroonprins en de Kroonprinses bezoeken ontvangen en die den volgenden dag beantwoord heeft.

— Volgens den *Moniteur de la Moselle* zal prins Hendrik der Nederlanden keizer Napoleon bij zijne komst te Metz begroeten. De prins zal bij deze gelegenheid vergezeld worden door den heer Simons, prezident van het Luxemburgsche ministerie.

— De nieuwe goeverneur van Nieuw-Kaledonië heeft eene proklamatie in de landstaal uitgevaardigd, waarin hij verklaart dat Nieuw-Kaledonië thans eene fransche bezitting is en dat het menscheneten voortaan als moord beschouwd en gestraft zal worden. Men wil deze afschuwelijke gewoonte met alle geweld onderdrukken.

— Het hof van assises heeft in de zaak Carpentier c. s. uitspraak gedaan. De jury heeft ter zake van Parot een negatief verdikt uitgebragt, weshalve deze is vrijgesproken. Carpentier, Grellet en Guerin zijn schuldig verklaard aan verduistering van actien, ten nadeele der

Noorder spoorwegmaatschappij; verzachtende omstandigheden zijn aangenomen ten aanzien van Carpentier en Guerin; de aanklagt van valschheid in handelsgeschriften en die van braak zijn afgewezen. Het hof heeft Grellet tot 8 jaren tuchthuisstraf, Carpentier en Guerin tot 5 jaren gevangenistraf veroordeeld.

Grellet, Carpenier en Guerin, alsmede Parot, zijn veroordeeld tot teruggave der verduisterde aktiën.

— Ten gevolge van een hoos is de spoorweg van Toulouze op verscheidene plaatsen onbruikbaar gemaakt. De dienst wordt nu waargenomen door de reizigers en goederen hier en daar over te laden.

— Een brief, door eenige voorname handelhuizen te Bordeaux aan de Kamer van Koophandel dier stad gezonden, werpt een kiesch vraagstuk op, dat betrekking heeft op de verdragen van 1814 en 1815.

Volgens het artikel 12 van het verdrag van 30 Mei 1814 is aan Frankrijk het regt ontzegd versterkingen te Aandernagor, te Pondichery, te Karikal en te Mahé op te rigten, als ook om er andere troepen in bezetting te houden, dan die welke met de dienst der policie belast zijn.

Deze bepaling is tot dus verre met strengheid toegepast; maar, zooals de brief der kooplieden zegt, zij steunde op de voldoende bescherming van Engeland der bezittingen, welke aan Frankrijk in Indië verbleven zijn. Heden, nu die bezittingen niet meer op de britsche magt kunnen rekenen, vraagt men, of zij dan niet op de bescherming van het moederland mogen staat maken, en is het niet een pligt voor het laatste die bescherming te verleenen?

Dat is het vraagstuk waarop de aandacht der Kamer van Koophandel te Bordeaux en van de fransche Regering gevestigd wordt.

— Alhier is uit het departement der Seine en Marne eene boerin aangekomen, welke aan de akademie van wetenschappen zal voorgesteld worden. Deze vrouw bevond zich, eenige dagen geleden, gedurende een onweder op het land en weidde eene koe. Daar het onweder heviger werd, vlugtte zij onder een boom, maar op hetzelfde oogenblik sloeg de bliksem er in, de koe werd gedood en de vrouw viel bewusteloos neder. Na het bedaren van den storm kwam de boerin, door de hulp van eenige menschen, wederom bij, maar het merkwaardigste was dat, toen men hare kleederen opende, op hare borst duidelijk de afbeelding der koe te zien was. Dit verschijnsel is niet eenig in zijne soort. Franklin verhaalt van een man, op wiens borst men de afbeelding van een boom zag, die in zijne nabijheid door den bliksem was getroffen. In een berigt van de akademie van 1786 wordt dit verschijnsel aan eene bloedstorting toegeschreven. In 1841 trof de bliksem in het departement Indre et Loire twee mannen in de nabijheid van een populier en op de borst van beiden vond men vlekken, die veel gelijkheid hadden met populierbladen. In de zittingsverslagen van de parijsche akademie van 1847 vindt men, dat eene dame van Lugano, die gedurende een onweder aan het venster, zat eene sheuding onderwond, welke geene verdere gevolgen had, maar eene bloem die aan het venster stond, was duidelijk op het been der dame te zien, welk afbeeldsel zij haar leven lang behield. In September van 1825 lag een schip in de baai van Armiro aan den ingang der Adriatische zee voor anker toen het door den bliksem werd getroffen. Een man, die aan den voet van hen mast zat, werd gedood en op zijn rug zag men het naauwkeurig afbeeldsel van een hoefijzer, dat aan den mast vastgenageld was. Op een ander schip werd een matroos gedood, onder wiens linkerborst men duidelijk het getal 44 bemerkte, het afbeeldsel van een nommer op metaal, hetwelk zich in de nabijheid bevond.

— Men schrijft uit Ukraine aan den *Univers*:

»Een groote troost en blijdschap! De in Siberië in ballingschap zijnde priesters der vereenigde grieksche Kerk, worden terug verwacht. 't Is nog niet bekend of 't. hun geoorloofd zal zijn de heilige bediening waar te nemen, 'tgeen hun vurigst verlangen is, of dat hun ten minste de vrijheid zal worden gegeven om, tot den latijnschen ritus over te gaan. Zij zijn hier als echte martelaars en belijders van het ware geloof, wegens hunne trouw aan de Kerk, het voorwerp van aller eerbied en vereering. Die geestelijken, door rampen beproefd, zullen ons door hun ijver en vroomheid komen stichten.

»Men heeft vroeger gesproken van de erbarmelijke geschiedenis der paters Bazilianen en der martelaars van Zohorovica; die daad der grieksch-russische scheuring is echter weinig bekend. Ziehier eenige naauwkeurige feiten welke ter onzer kennis zijn gekomen: Toen men aan den gemijterden Bisschop van Kobrijn, Josafat Stobocki, missalen zond in gebruik bij de scheurmakers, wees hij ze standvastig af. Men stelde dadelijk in zijne plaats een russische pope, aan en zond hem naar het klooster van Tsokonie in Lithouwen, goevernement Grodno. Hij vond in die plaats negen en twintig grieksch-vereenigde priesters. Twaalf hunner werden spoedig naar het scheurmakersklooster van Zahorovie gezonden, waar de afgevallen priesters, die den vereenigden griekschen ritus hadden afgezworen, de uitgezochtste wreedheden aan hen pleegden. Te midden van den strengen winter werd hun tot verblijf gegeven cellen op de tweede verdieping, waar niet gestookt werd, en men ontnam hun de minste verwarmende kleeding. Men gaf hun tot voedsel slechts een weinig meelspijs met zout; geen kruimel brood. Men onderwierp hen aan een ruwen arbeid en zij waren gedwongen hout te hakken, water te dragen en groeven te delven. Onbarmhartig werden zij geslagen. Eindelijk scheidde de overste hen van elkander en sloot ze op in afzonderlijke cellen, waarvan de deuren gesloten werden. Zij hebben hun lijden verhaald; den eersten dag voelden zij de aanvallen des hongers; den tweeden dag vielen zij in een diepen wezenloosheid; den derden dag kregen zij de koorts; den vierden dag beten zij wanhopig in hunne handen en zogen er het bloed uit, om het vuur te blusschen, waar door zij inwendig verteerd werden; vervolgens vervielen zij tot een volslagen wezenloosheid en verloren hun bewustzijn. Den vijfden dag werden de deuren hunner cellen geopend; twee hunner waren overleden, de priester van Kobrijn, Stobocki, en de priester Gruszewski.

»God heeft hunne beulen getroffen en gestraft. De overste Dziubinski, die zich van het geld van den gemijterden Bisschop van Kobrijn had meester gemaakt, en hem aan den hongerdood prijs gaf, verviel spoedig, zooals Judas, in een sombere wanhoop, gaf vooreerst het geld terug en sprong in het water; verdrinkende riep hij als Juliaan den afvallige: »Gij hebt overwonnen!" Bazilius Michalewicz heeft door zich te verhangen een einde aan zijn leven gemaakt. Hypacius Dubinski, van zijn bed naar zijne tafel gaande, struikelde, brak zijn been en stierf. Joachim Babinski werd krankzinnig. Isidoor Labezewski verloor aan de speeltafel zijn geld, kreeg de geelzucht, werd blind en stierf. De andere priesters, door die goddelijke kastijdingen verschrikt, staakten hunne vervolgingen. Men zond andere schismatieke monniken naar het klooster, en de Bisschop Nicanor vergezelde hen. Deze beval dat men den ongelukkige gevangenen *beter* voedsel zou geven, verbood hen te doen werken, en deed deze vredewoorden hooren: »Willen zij zich niet laten overtuigen en tot ons overgaan, wij mogen geen dwang jegens hen plegen, want zij zijn priesters als wij, dat voortaan het gevoel en de geest van broederschap tusschen ons en hen heersche." Het martelaarschap der paters Bazilianen duurde evenwel vijf jaren. Vervolgens zond men hen naar het binnenland. Er zijn reeds twee-en-twintig jaren verloopen, sinds die gebeurtenissen plaats hadden. Gedurende al dien tijd werd het den martelaars niet geoorloofd de Mis te lezen, en zij vonden zich van allen geestelijken troost beroofd. Van hen zijn er nog tien in leven. Ziehier de namen dezer belijders van het geloof: Theodorus Kanianowicz, Sylvester Klementowicz, Gregorius Micewicz, Ciprianus Maliszewski, Joannes Andruszkiewicz, Adrianus Ratkiewicz, Paulus Zelazowski, de professors Onuskiewicz en Siedlicki en Maliszewski.

»Keizer Alexander II zal de hoop verwezenlijken, welke men in hem stelt; hij zal zich bij die vergoeding niet bepalen; vele andere vergoedingen zijn er, welke de geregtigheid hem gebiedt."

ENGELAND.

LONDEN, 25 Sept. De *Times* bevat een artikel over de bijeenkomst van Keizer Napoleon en Tsar Alexander, waarin de handelwijze van eerstgenoemde zeer geprezen wordt als wijs en staatkundig. Het blad verwijdert alle gedachte van gevaar, welke zoodanige bijeenkomsten konden hebben, en beroept zich op het karakter en de herhaalde verzekeringen van Napoleon om het britsche volk gerust te stellen. Het gelooft, dat Frankrijk thans geene zucht naar veroveringen koestert en meent, dat Frankrijk gerust een gedeelte zijner legers naar hunne haardsteden kan terug zenden, daar geene vijandige verhouding tusschen Engeland en Oostenrijk of Engeland en Rusland is te duchten.

— De *Times* deelt mede, dat sedert de aankomst der eerste tijdingen over den opstand, 29,935 man kavallerie, infanterie en artillerie uit Engeland naar Indië vertrokken zijn, en dat 5000 anderen spoedig zullen volgen.

De *Times* berekent, dat op het laatst des jaars de britsche troepen in Indië met 48,000 man vermeerderd zullen zijn; de kontingenten der verschillende koloniën ingesloten.

— De *Times* zegt, dat de wervingen van soldaten voor Indië geregeld maar langzaam voortgaan. Als reden geeft het blad op, dat men tot dusverre slechts mannen van 5 voet 5 duim heeft aangenomen. De Regering moest, volgens den *Times*, zich in zulke moeijelijke tijden minder vasthoudend op dit punt betoonen en zich voorts herinneren, dat sedert eenige jaren verschillende oorzaken aan het land een groot gedeelte der mannelijke bevolking van het jonge geslacht heeft ontroofd.

— Men leest in de *Sun*: »Twee bijzondere brieven uit Kalkutta dd. 8 Augustus melden, dat 500 man fransche troepen terzelfder tijd als de *Shannon* aan boord van de *Emilie* aangekomen zijn. Wij vermoeden dat deze troepen uit China gekomen zijn om de fransche belangen te Chandernagor te beschermen."

— De *Morning-Post* bevat het volgende schrijven van een korrespondent:

»De grieven van Mahajorah Streenath Badahor (Nena Sahib) komen hierop neder:

»De o. i. Kompanjie had aan den overleden Peisharah zijn opvolgers en erfgenamen een zeker pensioen gewaarborgd. De Peisharah is zonder kinderen gestorven, maar heeft eenigen tijd voor zijn overlijden Streenath aangenomen.

»Nu erft, volgens de indische wet, een aangenomen zoon alle regten en voorregten, die, een natuurlijke zoon bezitten zou.

»Ten gevolge van deze wetgeving had Nena Sahib derhalve regt op het pensioen van den Peisharah, maar zijn aanspraken werden niet erkend.

»Het is betreurenswaard, dat de Kompanjie niet konsequenter gehandeld heeft in beschikkingen van deze aard. In eenige gevallen en zelfs in een zeer groot aantal gevallen, waar de pensioenen vergelijkenderwijze gering waren, is de indische wet geëerbiedig en zijn de aanspraken van een aangenomen zoon erkend.

»In andere gevallen, waar de pensioenen zeer aanmerkelijk waren, of wel het te nemen grondgebied groote voordeelen aanbood, is de indische wet niet nageleefd en ontving de eischer een brief van den regerings-sekretaris, waarin gezegd werd, dat de goeverneur-generaal zijn aanzoek afsloeg, maar dat de gewone wegen van verhaal hem bleven openstaan.

»De eischer zond dan in Engeland een agent, die zijn klagten bij het *India-hause* en de *board of trade* inleverde, maar zoowel in het eene geval als in het andere verwees men den eischer naar de plaatselijke Regering, die reeds een beschikking tegen hem genomen had! Dat is ook het geval geweest met Nena Sahib, met den radjah van Coang en de Ranee van Jhansi, alwaar mede een vreeselijk bloedbad heeft plaats gehad, en zoo is het ook gebeurd met een aantal Indiërs van hoogen rang, waarmede wij noch billijk, noch wel gehandeld hebben.

»Verre van ons het minste woord van verschooning uit te brengen voor de bewerkers der gruwelen, die bijna de halve natie in rouw gedompeld hebben; maar terzelfder tijd kunnen wij niet nalaten het gevoelen te uiten, dat algemeen verspreid is, het gevoelen dat het wanbestuur van het indische rijk en de zoo herhaalde onregtvaardigheden van de o. i. Kompanjie als de voorname oorzaken te houden zijn van den droevigen staat van zaken in Hindostan.

— Uit een schrijven van den engelschen generaal Neill, dd. Cawnpoor 1 Aug., blijkt bepaaldelijk, dat generaal Havelock een aantal kanonnen en minstens 1000 man europeesche troepen behoefde om weder voorwaarts te kunnen rukken, welk een en ander hem echter met geen mogelijkheid verschaft konden worden. Havelock moest wachten tot versterkingen uit Kalkutta aangekomen waren; doch intusschen voorzag generaal Neill, dat Lucknow zou zijn gevallen. De rebellen zouden hem, Neill daarna zonder slag of stoot kunnen omsingelen en zelfs Agra liep dan gevaar. Generaal Neill hoopte nog alleenlijk dat generaal Havelock, zonder versterking en zonder het noodige geschut, eene poging zoude durven wagen om, andermaal tot ontzet van Lucknow op te rukken.

— De *Pays* spreekt, men weet niet op welk gezag, van ernstige oneenigheden tusschen den nieuwen opperbevelhebber van het britsch-indische leger, Sir Colin Campbell, en den goeverneur-generaal, lord Canning. Lord Elgin zou, volgens dat blad, op de zijde van den generaal zijn, voor wien de openbare meening overigens gunstig gestemd is.

— Een brief uit Indië geeft de vrees te kennen, dat de engelsche troepen hun wraakzucht tegenover de inlanders moeijelijk zullen kunnen bedwingen en een zeprezaille nemen, die aan den opstand een bloeddorstig karakter zouden geven. In dien brief wordt, onder anderen, gemeld dat verscheiden aan Engeland trouw gebleven Sepoys over de kling gejaagd zijn, omdat men hen betrapt had op het lezen van brief van een hunner krijgsmakkers, die naar Delhi was gegaan om zich bij de muitelingen te voegen. Op den weg van Delhi naar Peshaver zouden vijftig galgen zijn opgerigt, die dagelijks gebruikt worden. Bij den togt van Havelock naar Cawnpoor zou men een dorpje of liever een verzameling van hutten hebben verwoest, waarin zich eenige ongewapende Hindoes bevonden; daar hun antwoorden niet voldoende waren had men hen opgehangen, alsmede een oude vrouw, die zich onder hen bevond. Het is niet zeker, dat deze brief waarheid spreekt, maar men vreest dat, zoo dit het geval is, dergelijke strengheden slechts olie in het vuur werpen en den opstand zullen uitbreiden in plaats van dien te betoomen.

— De brigadier-generaal Havelock is door de Koningin tot ridder van de Batt-orde benoemd.

— De Regering heeft opgaven van den koophandel medegedeeld voor de acht maanden, die den 31 Augustus verstreken waren. De uitvoer van het Vereenigd Koningrijk heeft gedurende dat tijdvak 84.666,718 £ bedragen, wat een vermeerdering aangeeft van 9,967,784 £ op de handelsbeweging van dezelfde maanden in 1856.

De vermeerdering wordt geleverd door bier, olie, kolen, bewerkt katoen, aardewerk, galanteriën, messen, bewerkte zijde, wol, gesponnen wol en katoen.

Er heeft vermindering plaats gehad in de zeep, de

oliën, de geestrijke vochten en geraffineerde suiker.

De belangrijkste invoeren zijn geweest in vee, linnen, rozijnen, bereid leder, ruwe zijde, brandewijn, vet, timmerhout en wijn; minder aanzienlijk was de aanvoer van koffij, koren, meel, ruwe katoen, rijst en thee.

— De uitvoer van goud van Kalifornië heeft volgens officiëele opgaven het volgende bedragen:

1848	75	millioenen franken.
1849	150	» »
1850	111.3	» »
1851	172.5	» »
1852	229	» »
1853	274.8	» »
1854	257.2	» »
1855	226.	» »
1856	253.5	» »

Aan deze cijfers moeten de sommen toegevoegd worden, welke de handel der Bank en vooral de gouddelvers, die het land verlaten hebben, verzonden of zonder aangifte medegenomen hebben. Volgens berekening zou het niet op 254, maar op 338 ongeveer moeten zijn, dat de uitvoer van 1856 kan geraamd worden. Men gelooft dat die van het tegenwoordig jaar bijna 360 millioen bereiken zal. Dit is ten naastenbij hetzelfde als hetgeen Australië thans voortbrengt.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 25 September. De moord van prins Daniëlo van Montenegro wordt formeel gelogenstraft in een telegrafiesch berigt van Cattaro aan de *Ost.- Deutsche post.*

BELGIE.

BRUSSEL, 27 Sept. De kapitein Brialmont heeft aan de dagbladen een brief gerigt, waarin hij het berigt, als zou hij in engelsche dienst overgaan, verklaart voor een verzinsel.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 September.

GETROUWD (24 Sept.): E. M. Hond met H. M. Son. — (25 Sept.): A. W. J. L. van Tets, van Prinsenhagen, met R. J. Corver.

BEVALLEN (24 Sept.): Wed. J. P. van Doornenwaard, geb. Harm, D.

OVERLEDEN (22 Sept.): J. D. Farjon, 40 j. - C. Swebilius, 49 j. — (23 Sept.): J. C. Pothoven, wed. W. Huyse, 64 j. (25 Sept.): D. E. Duiz, 68 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 25 Sept. Fraay, Activo, Havana.
BROUWERSHAVEN, 25 Sept. Kwakkelstein, Nederwaard, Rangoon n. Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 25 Sept. Bruins, Juno, Akyab. - Bakker, Sagitta, Suriname.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 28 September, in lading naar:

Urdingen en Ruhrort.	W. Dombeck, de Hoop.
Frankfort.	M. Grunewald, Frankfort N°. 13.
Ludwigh. en Manheim.	J. Bastiaans, Ludwigshaven N°. 2.
Weesel.	A. Balk, Alma.
Maintz.	B. Kirschreiber, Maintz N°. 5.
Keulen.	Th. Kamps, Cöln. N°. 11.
Duisburg.	H. In de Kamp, Vlijt en Hoop.
Dusseldorp.	B. J. Timmerman, Weldadigheid.

AMSTERDAM, 25 September, vertrokken naar:

Keulen.	A. Linkowitz, Cöln N°. 12.
Keulen.	J. Dormohlen, Patientia.
Duisburg.	W. Stempel, Mercuur.
Dusseldorp.	A. Demum, Stad Amsterdam.
Mannheim.	F. Sundhövel, de Rijn.

Rijnhoogte ARNHEM, 25 Sept. [illegible] p. 9 duim.
KEULEN, 26 [illegible] 7

HANDELSBERIGTEN.

HAVRE, 25 Sept. *Katoen* blijft voortdurend kalm. De omzet is gering en prijzen iets lager voor de zeer ordin. soorten. — *Suiker* met eenige vraag tot bestaande prijzen. — *Indigo* vast en op nieuw stijgende met eenigen omzet 60 k. Bengaal werden tot ruim fr. 3 boven tax genomen. — Van *Huiden* werden 600 gezonten Austi a fr. $76\frac{1}{4}$ gedaan.

LONDEN, 26 Sept. *Suiker*. Heden heerschte eene regelmatige vraag en werden de volle prijzen besteed. Eene lading van 1000 k. Havana blond per *Souvenir* werd voor Pleymouth a 35 s. 6 d. voor N° $11\frac{1}{2}$ en eene lading ordin. bruine Bahia per *Baron Vay* voor Bristol a 30 s. 3 d. verkocht.

Koffij vast. — *Rijst*. Voor speculanten ontstond meer vraag en werden hoogere prijzen besteed. Ongeveer 1000 bn. Bengal werden van 11 s. a 11 s. a 9 d. gedaan — *Indigo*. In [illegible] tendenz. — *Talk* kalm. PYC loco 58 s. 6 d. a 59 s., [illegible] s. 6 d., October, December 58 s., Januarij, Maart [illegible]

[illegible]POOL, 25 September. *Katoen* is iets flaauwer en prijzen [illegible] gedaald. De houders verhaasten echter de verkoop [illegible] gezocht; Pernam en Maranham iets lager. [illegible] 20 b. tegen 641,730 b. in 1856 op hetzelfde [illegible]

HAMBURG, [illegible] September. *Koffij*. Iets beter gestemd, ook voor de Rio, ofschoon betere kwaliteiten meerdere voorkeur blijven genieten.

Deze week werden gedaan 10000 b. Braziel van $4\frac{5}{8}$ a $6\frac{1}{2}$ s., 1000 b. St. Domingo van $6\frac{1}{8}$ a $6\frac{3}{8}$ sch., 400,000 ℔ Portorico van $6\frac{15}{16}$ a 7 sch., en zeilend 9000 b. Santos $5\frac{1}{2}$ a $6\frac{1}{2}$ sch.

Suiker. De prijzen der goede soorten zijn vrij goed gesouteneerd, die der ordinaire kwaliteiten daarentegen wederom lager, daar de houders de afdoeningen forceeren.

Tabak blijft gevraagd, en was de omzet tot goede prijzen, vrij levendig,

Indigo wordt hooger gehonden.

Cochenille 4 a 6 s. gemonteerd.

Rijst. Kalm, doch de laatste dagen deed zich meer vraag voor, en wordt spoedig eenen levendigen omzet verwacht.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		25 SEPT. $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	26 SEPT.	$4\frac{1}{2}$ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.				
Nederl. Bank	4 »		$171\frac{5}{8}$		
Nederl., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{7}{16}$	$63\frac{7}{16}$	$63\frac{1}{2}$	$63\frac{7}{16}$
Dito Dito	3 »	$76\frac{15}{16}$	$76\frac{5}{8}$	$76\frac{7}{8}$	$76\frac{5}{8}$
Dito Dito	4 »	97	97		
Amortisatie-Syndikaat	$3\frac{1}{2}$ »		$91\frac{1}{8}$		
Aand. Handel-Maatsch.	$4\frac{1}{2}$ »	$150\frac{1}{8}$	151	$151\frac{5}{8}$	$151\frac{1}{2}$
dito Contant	$4\frac{1}{2}$ »		$150\frac{5}{8}$		
Oost-Ind. Leening	$4\frac{1}{2}$ »	$95\frac{3}{4}$	$95\frac{1}{2}$		
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	$4\frac{1}{2}$ »	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{1}{2}$		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ »				
Maatschappij van Weld.	4 »				
België, Cert. Adm. B. Bk.	$2\frac{1}{2}$ »				
Dito *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ »	52	52		
Frankrijk, Certifikaten	3 »				
Spanje, Obligatiën	$1\frac{1}{4}$ »	$25\frac{3}{8}$	$25\frac{3}{8}$	$25\frac{7}{16}$	
Dito	3 »	$42\frac{1}{8}$	$42\frac{1}{2}$		
Dito Binnenlandsche	3 »	$37\frac{1}{4}$	$37\frac{1}{16}$		
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon		$5\frac{13}{16}$			
Portugal, Obligatiën	3 »	$45\frac{1}{16}$	$45\frac{1}{4}$		
Dito 1856	3 »	$44\frac{9}{16}$	$44\frac{9}{16}$	$44\frac{5}{8}$	
Uitgestelde					
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 »	$104\frac{7}{8}$	105		
Dito bij idem 1828/1829	5 »	$104\frac{1}{8}$	$104\frac{1}{4}$		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	$94\frac{3}{4}$			
Dito bij idem 1840	4 »	$86\frac{5}{8}$	$86\frac{5}{8}$		
Dito bij *Stieglitz*	4 »	$86\frac{1}{4}$	$86\frac{1}{4}$		
Dito Nieuwe	4 »		$85\frac{3}{4}$		
Dito 5de Serie	5 »	$100\frac{1}{8}$	$100\frac{5}{16}$	$100\frac{1}{8}$	$100\frac{1}{8}$
Dito 1855, 6de Serie	5 »	$101\frac{1}{16}$	101	$101\frac{1}{16}$	$101\frac{1}{16}$
Dito Adm. te Hamburg	5 »				
Dito dito te Londen	5 »	$98\frac{1}{2}$			
Dito dito dito	$4\frac{1}{2}$ »	100	$96\frac{3}{8}$		
Inschrijv. in Assignatiën	6 »				
Certifikaten van dito	6 »		$67\frac{1}{2}$		
Spoorweg Aandeelen	5 »				
Polen, Aand. 1835, fl. 300		f $154\frac{1}{4}$			
Obligatiën [illegible]	4 pCt.	80 [illegible]	80 [illegible]		
Pruissen, Oblig.	$4\frac{1}{2}$ »				
Aandeelen 1854	$3\frac{1}{2}$ »	202			
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »	$75\frac{15}{16}$			
Dito dito	4 »				
Dito Metalliek	5 »	$73\frac{7}{8}$	$74\frac{3}{8}$		
Dito Rente Amsterdam	5 »	$85\frac{15}{16}$	$86\frac{5}{16}$	$86\frac{1}{4}$	
Dito Nationale 1854	5 »	$75\frac{15}{16}$	76	$76\frac{5}{16}$	
Dito dito	$2\frac{1}{2}$ »	$38\frac{5}{8}$	$38\frac{1}{2}$	$38\frac{9}{16}$	$38\frac{9}{16}$
Weener Bankaktiën	f				
Dito Aand. fl. 250, 1839		409			
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	314	315	$315\frac{1}{2}$	$315\frac{1}{2}$
Napels, Cert. bij *L en B.*	5 »				
Dito bij *Rotschild*	5 »				
Denemarken, Obl. te Lond.	5 »				
Dito	3 »				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 »	98	98		
Dito 1839 van £ 100	5 »		$97\frac{1}{2}$		
Dito 1843 » » 100	5 »		$97\frac{1}{2}$		
Dito 1852	$4\frac{1}{2}$ »				
Sardinië	5 »				
Peru, Geldl. 1854	$4\frac{1}{2}$ »				
Dito te Parijs					
Ecuador, Oblig. 1855	1 »				
Venezuela, dito 6 pCt, thans	$4\frac{1}{2}$ »		$27\frac{3}{4}$		
Dito Uitgestelde	2 »				
Grenada, Obligatiën	$3\frac{1}{4}$ »	$19\frac{7}{8}$	$19\frac{15}{16}$		
Dito Uitgestelde		$5\frac{9}{16}$	$5\frac{5}{8}$		
Mexiko, dito	3 »	20			
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*,	Lr. A f				
Dito dito	Lr. B »				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorw. Aandeelen		100	100		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	$85\frac{7}{8}$	86		
Louisiana	5 »				
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 »				

Prost $60\frac{1}{2}$, 61.

Met uitzondering der oostenrijksche fondsen, welke tot verbeterde koers te plaatsen waren, waren de overige binnen- en buitenlandsche fondsen onveranderd

Koers van het Geld: Beleening $4\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $4\frac{1}{2}$ pCt., Diskonto 5 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f	$55\frac{5}{8}$	Livorno	2/m. f	$39\frac{1}{8}$
»	zigt »	$56\frac{1}{16}$	Napels	» »	$82\frac{1}{2}$
Bordeaux	2/m. »	55	Petersburg	» »	1.77
»	zigt »	$55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w. »	$38\frac{9}{16}$
Madrid	3/m. »	238	Augsburg	» »	$35\frac{9}{16}$
Cadix	» »	240	Frankfort	» »	$99\frac{5}{8}$
Seville	» »	237	Hamburg	2/m. »	$34\frac{15}{16}$
Bilbao	» »	237	»	zigt »	$35\frac{1}{2}$
Lissabon	» »	$40\frac{1}{2}$	Londen	2/m. »	$11,62\frac{1}{2}$
Porto	» »	$40\frac{1}{2}$	»	zigt »	$11,72\frac{1}{2}$
Genua	2/m. »	$45\frac{5}{8}$	Rotterdam	»	$\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 26 Sept. Fransche $4\frac{1}{2}$ pc. 91.30; 3 pc. 68.25; $1\frac{1}{4}$ pc. Spanje $25\frac{1}{2}$; 3 pc. id. 38, Fr. O. Sp. 680; Rom. Leen. —.

MADRID, 25 Sept. 3 pc. Schuld 39.40, id. $1\frac{1}{4}$ pc. 26.70.

LONDEN, 26 Sept. Cons. $90\frac{1}{2}$; Spanje buit. 3 pc. —; id. $1\frac{1}{4}$ pc. $25\frac{1}{4}$; Rusl. 5 pc. 109; id. $4\frac{1}{2}$ pc. 98; Holl. 4 pc. 100; id. $2\frac{1}{2}$ pc. $64\frac{3}{4}$; Sard. 5 pc. 89; Braz. 104; Peru $4\frac{1}{2}$ pc. $78\frac{1}{2}$; Gren. uitg. 6; id. werk. $20\frac{1}{2}$; Mexiko 3 pc. 21; Portugal 3 pc. $45\frac{1}{2}$; Ecuador $13\frac{3}{4}$; Venezuela $31\frac{1}{2}$; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 26 Sept. Met. 5 pc. $81\frac{3}{8}$; Nationale $83\frac{3}{4}$; Bank-Aktiën 976; Credit Anst. 219; Noord-Bahn akt. 182; O.-Fr. Spoorw. akt. $246\frac{3}{4}$; Saltzb. $100\frac{3}{8}$; Lomb. Venetiaans. 97; Wissel op Londen 10.11; Goud $8\frac{1}{4}$; Zilver $5\frac{1}{4}$.

BERLIJN, 26 Sept. $4\frac{1}{2}$ pc. Pr. Staatsch. $99\frac{1}{2}$; 5 pc. Rusland $108\frac{1}{4}$; Wissel op Londen 2/m 6 Th. $17\frac{3}{8}$; Amst. kort $140\frac{7}{8}$; Hamb. $149\frac{5}{8}$; Petersburg $101\frac{3}{4}$; Diskonto 5.

HAMBURG, 26 Sept. Spanje 3 pc. —; id. $1\frac{1}{4}$ pc. $23\frac{3}{4}$; Rusl. 5 pc. 104; $4\frac{1}{2}$ pc. $92\frac{3}{4}$; 3 pc. Mexikanen $8\frac{3}{4}$; Vereinsbank 100; Noord-Duits. bank $91\frac{1}{4}$; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—; Diskonto $6\frac{1}{2}$.

FRANKFORT, 26 Sept. 5 pc. Met. 77; $1\frac{1}{4}$ pc. Spanje binnenl. $25\frac{1}{16}$; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. ——; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

Advertentiën.

BUITENGEWONE VERLOTING

VAN

ZILVEREN en ANDERE VOORWERPEN,

toegestaan op Koninklijke magtiging, bij resolutie van Z. Exc. den Minister van Finantiën, d°. 30 Julij 1857, ter gedeeltelijke voorziening in de kosten voor den Bouw eener Nieuwe **Parochiale-kerk** te Vlissingen, bestaande uit 20,000 Loten.

De prijs van ieder Lot is slechts 50 Cents. (Een blad van 5 Loten f 2.50) De voornaamste prijzen zijn op de keerzijde van elk Lot vermeld, waarbij er zijn in zilveren voorwerpen ter waarde van f 300, f 225, f 150, f 100, f 80, f 40 en de overige bestaan uit verscheidene kostbare voorwerpen.

Behalve bij den Pastoor der Parochie te Vlissingen, den Wel-Eerw. Heer J. BOTS, heeft de Uitgever dezer Courant, C. L. VAN LANGENHUYSEN zich wel met het debiteren willen belasten.

De Uitloting zal plaats hebben in de maand November aanstaande [illegible]

(3689) *ZEGT HET VOORT!*

Een jong Mensch, van goeden huize en een sterk gezond gestel, reeds ettelijke jaren in het **Gruttersvak** werkzaam en als dusdanig geheel bekwaam, zag zich gaarne tegen November of eerder in dergelijke betrekking als **Bediende** geplaatst, liefst in eene provinciestad en bij een patroon van de R. C. Godsdienst. Wegens trouw, vlijt en eerlijkheid kan de volledigste getuigen ingewonnen worden. Hierop reflecteerende adressere men zich met *franco* brieven, onder letter G. Bureau dezer Courant. (3688)

KERKKROONEN.

Eenige Moderne en Antieke Koperen **KERKKROONEN.** Te bevragen met *franco* brieven bij J. E. SCHAAPS, Oudegracht bij de Jacobiebrug te Utrecht. (3684)

BOEKHANDEL VAN C. L. VAN LANGENHUYSEN.

HANDBOEKJE

VAN

CHRISTELIJKE GODSVRUCHT,

OF

Verzameling van Oefeningen en Gebeden

met aanwijzing der daaraan verbonden Aflaten, door A HENRIET, R. C. Pr. *Met Kerkel. Goedkeur.* Prijs f 0.60.

Om met den aard van dit boekje bekend te worden, volgt hier eene korte opgaaf van den voornaamsten inhoud.

H. Hart van Jesus. — *H. Kruisweg.* — *H. Kindschheid.* — *Zalige Dood.* — *Congregatie der Allerheiligste Maagd Maria.* — kleine getijden der Onbevlekte Ontvangenis. — *Onbevlekt Hart van Maria.* — Broederschap — Gebeden — Litanie — Toewijding — Onbevlekte Ontvangenis — Negendaagsche Oefening — Litanie. — *H. Schapulier.* — *Rozekrans* — wijze om die te bidden enz. — *Over het wijden der Rozekransen, Medailles, Kruisbeelden, enz.* — Aflaten aan verschillende rozekransen verbonden. — *Levende Rozekrans.* — *De Maand van Maria.* *Vereering van den H Joseph.* — *Devotie tot den H. Aloysius.* *Vereering van den H Willibrordus.* — *Geestelijk Verbond.* *Over de Aflaten.* — Nut der Aflaten, wat een Aflaat [illegible] vereischte om aflaten te verdienen — om de genaden van [illegible] Jubilé deelachtig te worden. — Eenige gebeden om aflaten te verdienen. — Verzameling en aanwijzing van verschillende aflaten. — Bijzondere voorwaarden voor verschillende [illegible] Volle aflaten door het jaar te verdienen. — Aanwijzing [illegible] feesten en voornaamste aflaten, welke op verschillende [illegible] te verdienen zijn.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.